
ВИКОРИСТАННЯ ТЕКСТІВ ГАЗЕТ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

УДК 378.147:811.811

Белоусова С. М., Шевченко Д. О.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

У статті розкрито роль використання текстів газет на заняттях з англійської мови. Розглянуто прийоми використання газетних текстів на різних етапах навчання англійській мові в немовному ВНЗ.

Ключові слова: газета, тексти ЗМІ, прийоми використання газетних текстів.

Сучасна мовна освіта об'єктивно вимагає оновлення методів, організаційних форм і засобів навчальної діяльності, спрямованих на інтелектуальний розвиток учнів, формування умінь самостійно працювати з інформацією і застосовувати знання для раціонального вирішення завдань, що виникають в реальній ситуації.

Орієнтація на розвиток творчої особистості, необхідність обліку її освітніх, соціально-економічних, культурних і комунікативних потреб вимагає введення до навчального процесу текстів газет і журналів.

Вирішення проблем взаємодії ЗМІ і навчання є предметом обговорення на міжнародному рівні. На засіданні ЮНЕСКО в 1994 році підкреслювалася необхідність ширшого використання ЗМІ в навчальному процесі з метою розвитку освіти дорослих. У завершальній доповіді на засіданні ЮНЕСКО в 2000 році відзначалося, що ЗМІ, особливо газети, сприяють базовій освіті і розвитку демократії.

Важливість використання газетного матеріалу підкреслюється у ряді робіт вітчизняних і зарубіжних дослідників (И.Р. Гальперин, Т.Г. Добросклонська, В.Л. Наср, І.С. Стам, А.Д. Швейцер, J. Baddock, P. Sanderson та ін.). Ці роботи підтверджують необхідність введення до навчального процесу автентичного

газетного матеріалу в доцільному зі змістом основного курсу навчання англійській мові в немовному ВНЗ.

Проте, незважаючи на увагу науковців до визначеної проблематики, питання визначення вимог, яким повинен відповідати дібраний текстовий матеріал для читання у ВНЗ, на сьогодні залишається досить актуальним. Тому метою нашої статті є визначити роль використання текстів газет на заняттях з англійської мови та розглянути прийоми використання газетних текстів на різних етапах навчання англійській мові в немовному ВНЗ.

Введення до навчального процесу газетних текстів допомагає формувати навички і уміння, починаючи від навичок читання до аналітичних навичок високого рівня.

Провідна роль у використанні текстів ЗМІ в навчальному процесі належить газеті. Автентична газетна стаття має ряд переваг у порівнянні з іншими автентичними текстами ЗМІ при навчанні іноземній мові в штучно створюваному мовному середовищі. По-перше, спосіб подання інформації в номері газети створює умови для оглядового знайомства з метою визначення пріоритетності читання того чи іншого повідомлення. Візуальне сприйняття матеріалу сприяє кращому запам'ятовуванню і міцно тримається в пам'яті.

По-друге, фіксована інформація представляє можливість студентам і педагогам створювати бази цих текстів, що представляють інтерес як для професійно сфери, так і з точки зору використання їх у навчальних цілях. По-третє, газетна стаття легко піддається методичній обробці і моделюванню, переважно на початковому ступені навчання. Крім того, систематичне вивчення газетних текстів сприяє виробленню прийомів самостійної роботи, що особливо важливо для подальшого вивчення іноземної мови.

Регулярна робота з газетою стимулює студентів до читання періодичних видань і у позааудиторний час.

Говорячи про британську пресу, слід згадати такі популярні видання як: "The Guardian", "The Observer", "The Times", "The Sunday Times", "The Daily Telegraph", "The Sunday Telegraph", "The Independent", "The Independent on Sunday" і "The Financial Times". Британська преса є класичним прикладом

усебічного відображення процесів, що відбуваються в країні і за її межами в різних сферах політичного, соціально-економічного і культурного життя.

Серед українських газет англійською мовою можна виділити найбільш популярні "The Day" і "Digest". Цим газетам властива чітка змістовно-композиційна модель (композиція смуг, тематичні розділи і рубрики, чіткий поділ на тексти для новин і коментарі до них, концентрація на утриманні, багата ілюстрація).

Тексти даних газет є джерелом у формуванні мовної і соціокультурної компетенції студентів. Пильна увага газет до національних традицій, звичаїв і фольклору, стереотипів, повсякденної системи цінностей і пріоритетів перетворює їх на скарбничку соціокультурних знань.

Розглянемо прийоми використання газетних текстів на різних етапах навчання англійській мові в немовному ВНЗ.

Як показує практика, на початковому етапі вивчення англійської мови у ВНЗ студенти мають, в основному, різний ступінь сформованості основних мовних навичок і мовних умінь, мінімальний обсяг фонових знань. Саме тому дібрані з дотриманням принципу наростання складності тексти повинні нести, передусім, інформацію з мінімальним обсягом лексики.

Матеріалом для вивчення на цьому етапі можуть бути нескладні тексти для новин, заголовки, прогнози погоди, телепередачі, написи під зображеннями, кулінарні рецепти, рецензії на фільми. У завдання доцільно включати множинний вибір, порушення послідовності викладу фактів, неправдиві і істинні твердження. Окрім послідовного переказу тексту студентам рекомендується складання плану тексту, тез переказу, підготовка короткого повідомлення, переклад окремих пропозицій.

Розвитку мовних навичок сприяють завдання, що включають неправдиві твердження і завдання, які спонукають до висловлювання своєї точки зору.

Для середнього рівня найбільш адекватними видами роботи є такі інтерактивні прийоми, як парна і групова навчальна діяльність на занятті. Навчання в співпраці, вправи на пошук відсутньої інформації, застосування

нестандартних методів навчання у вигляді ігрових ситуацій розраховані на розвиток спонтанної мови.

Адекватними для формування лексико-граматичних навичок можуть бути заголовки англійських газет, оформлення яких має свої мовні особливості. Певні відступи від традиційних граматичних правил (прийоми економії мовних засобів, відсутність артиклів, допоміжних дієслів, відсутність службових слів) роблять газетний заголовок матеріалом для виконання вправ на відновлення граматично правильної пропозиції.

На просунутому етапі навчання відбувається зміщення акцентів на мовні вправи. Діалог-дискусію можна вважати наступним ступенем в роботі над текстом. Дискусія проводиться на підставі вивченого матеріалу і стимулюється педагогом для виявлення підтексту і ставлення студентів до обговорюваних фактів або подій. Презентації, "VIP-Форум", "English Speaking club" і студентські конференції ставлять студентів в умови реального спілкування і підштовхують їх до вираження своїх думок в межах сформованих мовних можливостей.

На просунутому етапі студенти мотивуються до самостійного підбору інформаційно-аналітичних статей для передачі і коментування основного змісту статті з подальшим обговоренням на занятті.

Ефективність роботи з газетними текстами вимагає серйозної розробки методів і прийомів звилучення змістовної інформації, що дозволяють швидко і чітко розпізнавати і осмислювати закладений автором статті сенс, і, врешті-решт, включати отримані знання в систему своєї життєдіяльності і застосовувати навички і уміння на практиці.

Використання методичних засобів і послідовність дій визначається етапом і метою навчання, а також індивідуально-психологічними особливостями студентів, мірою сформованості їх мовних навичок і мовних умінь, і перспективою використання отриманих знань в практичній діяльності.

Таким чином, введення до навчального процесу текстів газет є необхідним на різних етапах навчання англійській мові у немовному ВНЗ, та можливим

завдяки різноманітним видам вправ та завдань, які можуть використовуватися на занятті.

Література:

1. *Всемирный форум по образованию*. Дакар, Сенегал. 26-28 апреля 2000 г. Заключительный доклад. – Франция, Париж: ЮНЕСКО, 2000. – 86 с.
2. *Добросклонская Т.Г.* Тексты массовой информации и культура / Т.Г. Добросклонская. Россия и Запад: диалог культур. Выпуск 7-й. – М., 1999. – С. 225-232.
3. *Речевая коммуникация в современном обществе*. / [Т.В. Валентей, В.В. Варченко, В.В. Данилина, Ю.А. Корнеева и др.]; под ред. Л.В. Минаева. – М., 2007. – 138 с.
4. *Sanderson Paul*. Using Newspapers in the Classroom / Paul Sanderson. – Cambridge, 1999. – 288 p.

Byelousova S. N., Shevchenko D. A. The role of using newspaper texts at English lessons

The role of using newspaper texts at English lessons has been researched. The methods of using newspaper texts on different levels of teaching English at non-language university have been defined.

Key-words: *newspaper, texts of mass media, methods of using newspaper texts.*